

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10.06.2020, sp. zn. 11 Tdo 550/2020, ECLI:CZ:NS:2020:11.TDO.550.2020.1

Číslo: 9/2021

Právní věta: Znak přečinu neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku „neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc“, bude zpravidla naplněn, jestliže se pachatel po dopravní nehodě vůbec nezajímá o zdravotní stav zraněné osoby, nevyvíjí žádnou aktivitu k její záchraně, případně ke zmírnění následků, které byly dopravní nehodou vyvolány, neposkytne nutnou součinnost jiné osobě při přivolání lékařské pomoci potřebné pro ochranu života a zdraví poškozené osoby, a místo nehody následně bez dalšího opustí.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 10.06.2020

Spisová značka: 11 Tdo 550/2020

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku

Předpisy: § 151 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného A. Č. proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 1. 2020, sp. zn. 15 To 85/2019, v trestní věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 34 T 4/2019.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Obviněný A. Č. byl rozsudkem Krajského soudu v Plzni (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 19. 8. 2019, sp. zn. 34 T 4/2019, uznán vinným ze spáchání přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku (jednání pod bodem 1.), přečinu neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku (jednání pod bodem 2.), zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku [jednání pod bodem 3./a)] a přečinu přechovávání omamné a psychotropní látky podle § 284 odst. 2 tr. zákoníku [jednání pod bodem 3./b)]. Trestných činů pod body 1. a 2. se obviněný podle skutkových zjištění soudu prvního stupně dopustil tím, že:

1. dne 21. 6. 2018 kolem 23:40 hodiny po předchozím požití jednak alkoholických nápojů, v důsledku čehož měl v krvi nejméně 0,8 g/kg alkoholu, jednak jedné tzv. lajny kokainu o

hmotnosti kolem 0,1 gramu, což vše výrazně snižovalo jeho schopnost řídit motorové vozidlo v silničním provozu, řídil osobní motorové vozidlo tov. zn. XY, reg. zn. XY, po silnici č. XY ve směru od obce XY na obec XY, okres T., a v úseku km 1,264 při projíždění levotočivé zatáčky v klesání, v níž byla bezpečná rychlost pro její projetí nejvýše 56,7 km/h, nepřizpůsobil rychlost jízdy dopravně technickému stavu dané pozemní komunikace i svým schopnostem a při rychlosti vozidla nejméně 86 km/h nezvládl řízení, uvedl vozidlo do smyku a vyjel s ním vpravo mimo komunikaci, kde pravým bokem vozidla a částečně střechou narazil do dvou vzrostlých stromů, v důsledku čehož poškozený J. S., který v době nehody v uvedeném vozidle seděl na předním sedadle na místě spolujezdce, utrpěl otřes mozku, povrchní oděrky v oblasti čela, zhmoždění hrudníku a zhmoždění pravého ramene, což si vyžádalo jeho lékařské ošetření, následnou hospitalizaci na chirurgickém oddělení S. nemocnice v době od 22. 6. 2018 do 25. 6. 2018 a poté klid na lůžku v domácím prostředí do 4. 7. 2018 při přetrvávajících bolestech poraněných míst a závratích, a poškozený D. Č., který v době nehody seděl na zadním pravém sedadle uvedeného vozidla, utrpěl mimo jiné závažná poranění hlavy spočívající v pohmoždění a rozmoždění mozku při zlomeninách spodiny a klenby lebni, na jejichž následky ve Fakultní nemocnici P., kam byl neodkladně transportován, dne 22. 6. 2018 ve 20:25 hodin zemřel, přičemž obviněný řízením uvedeného motorového vozidla za shora popsaných okolností porušil ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) a § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

2. dne 21. 6. 2018 bezprostředně po dopravní nehodě popsané v bodě 1. výroku tohoto rozsudku, kterou jako řidič způsobil a při níž sám neutrpěl taková poranění, která by mu bránila v poskytnutí pomoci dalším osobám, s vědomím a srozuměním, že jeho spolujezdci ve vozidle – poškození J. S. a D. Č., mohli utrpět v důsledku dané dopravní nehody poranění, se na místě nijak nezajímal o jejich zdravotní stav a nesnažil se jim zajistit jakoukoli pomoc, místo toho zjišťoval zranění svého psa, který ve vozidle také cestoval, a následně přesvědčil řidiče jednoho z vozidel, která u nehody zastavila, aby jej i se psem odvezl k veterinárnímu ošetření, a takto z místa dopravní nehody následně odjel.

2. Soud prvního stupně uložil obviněnému podle § 283 odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 43 odst. 1 a § 58 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 6 let a 6 měsíců, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Současně soud podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku obviněnému uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 7 let, jakož i trest propadnutí věci podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, který ve výroku svého rozsudku podrobně specifikoval. Konečně podle § 228 odst. 1 tr. ř. soud uložil obviněnému povinnost zaplatit poškozeným P. Č., J. Č. a N. Č. náhradu nemajetkové újmy, jejíž výši podrobně vymezil ve výroku svého rozsudku, a dále zaplatit poškozeným – obchodní společnosti O. a Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky náhradu škody, kterou podrobně vymezil tamtéž. Konečně podle § 229 odst. 2 tr. ř. soud odkázal poškozené P. Č., J. Č. a N. Č. se zbytkem jimi uplatněných nároků na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti rozsudku soudu prvního stupně podali obviněný, státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni a poškození P. Č., J. Č. a N. Č. řádně a včas odvolání. Vrchní soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) pak napadeným rozsudkem podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. zrušil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o vině pod bodem 3. a v celém výroku o trestu. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. nově uznal obviněného vinným ze spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku [jednání pod body 3./a) a 3./b), které odvolací soud vymezil v tzv. skutkové větě svého rozsudku shodně jako soud prvního stupně]. Za tento zvláště závažný zločin a za přečiny uvedené pod body 1. a 2. výroku rozsudku soudu prvního stupně, jež zůstaly kasačním zásahem odvolacího soudu

nedotčeny, nově uložil obviněnému podle § 283 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 8 let, pro jehož výkon jej zařadil podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Dále obviněnému uložil podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 7 let, jakož i trest propadnutí věci podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, který ve výroku svého rozsudku podrobně specifikoval. Ve zbytku pak odvolací soud ponechal napadený rozsudek nezměněn a odvolání poškozených P. Č., J. Č. a N. Č. podle § 256 tr. ř. jako nedůvodná zamítl.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti rozsudku odvolacího soudu podal obviněný A. Č. prostřednictvím svého obhájce dovolání, které opřel o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

5. Stran přečinu neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku obviněný tvrdí, že napadená rozhodnutí spočívají jak na nesprávném právním posouzení skutku, tak i na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Uvedený závěr zakládá na námitce, že ani jeden ze soudů nižších stupňů nevzal v úvahu nenaplnění znaku „potřebné pomoci“ ve smyslu § 151 tr. zákoníku (k jehož výkladu odkazuje na rozhodnutí uveřejněné pod č. 37/1969 Sb. rozh. tr.).

6. V nyní projednávané trestní věci totiž podle obviněného bylo prokázáno, že bezprostředně po dopravní nehodě přijely na její místo další osoby, které nejen že byly lépe kvalifikovány k poskytnutí první pomoci (jedna z nich měla tvrdit, že je záchranář), ale zejména tyto byly v danou chvíli v nesrovnatelně lepším zdravotním a psychickém stavu, aby vzniklou situaci mohly, na rozdíl od obviněného, adekvátním způsobem vyřešit. Nad rámec toho obviněný uvádí, že byt odvolací soud námitky týkající se vymizení jeho rozpoznávacích a ovládacích schopností odmítl, nemůže uvedené nic změnit na skutečnosti, která v řízení byla prokázána, totiž že se po nehodě nacházel v nedobřím zdravotním stavu a v ještě horším psychickém stavu a nebyl schopen tak jako tak poskytnout adekvátní pomoc (k tomu obviněný poukazuje na závěry psychiatrického posudku). Pokud jde o jeho špatné psychické rozpoložení po nehodě, to bylo navíc prokázáno i výpovědí svědka J. S., který uvedl, že obviněný stál po nehodě na silnici vedle svého psa a prosil, aby psa zachránili, že dá vše, vezmou-li jej k veterináři. V kontextu těchto skutečností měly dále soudy nižších stupňů podle obviněného při právním posouzení jeho jednání vzít v úvahu i to, že svědek D. R., který se na místo nehody dostavil nedlouho po jejím vzniku, zavolal na linku 112, kde oznámil tuto dopravní nehodu. Následně měl tento svědek jinému svědkovi říci, aby obviněného odvezl k veterináři, když jeho pes byl skutečně zraněný. Přinejmenším od oznámení události na linku 112 již obviněný jako laik nemohl poškozenému D. Č. poskytnout jinou účinnou formu pomoci, a proto nebyl naplněn znak spočívající v „potřebné pomoci“ ve smyslu § 151 tr. zákoníku.

7. Na tom nemůže nic změnit skutečnost, že obviněný z místa nehody odjel, aby zajistil veterinární pomoc svému psovi. Nelze prý odhlédnout od toho, že svědek D. R. danou situaci zjevně vyhodnotil tak, že obviněný již na místě samém stěží nějak fakticky přispěje k záchraně poškozeného D. Č., a proto zajistil, aby byl obviněný odvezen k veterináři.

8. V této části svého dovolání tak obviněný tvrdí, že za shora popsaného stavu soudy nižších stupňů dospěly k nesprávnému právnímu posouzení skutku, když uzavřely, že jsou naplněny veškeré znaky skutkové podstaty trestného činu podle § 151 tr. zákoníku. Současně však obviněný namítá i jiné nesprávné hmotně právní posouzení, neboť v jeho věci nebylo použito ustanovení § 12 odst. 2 tr. zákoníku, tj. zásada subsidiarity trestní represe. Jak je totiž podrobně uvedeno výše, obviněný z místa nehody neodjel s cílem neposkytnout poškozenému první pomoc či se vyhnout odpovědnosti za dopravní nehodu, ale chtěl pomoci svému psovi, když navíc kvalifikovaná pomoc již byla na cestě a na místě nehody se nacházelo více osob. Společenskou škodlivost svého jednání proto obviněný

považuje za minimální, jelikož nešlo o klasickou situaci opuštění místa dopravní nehody jejím viníkem, ale o jednání motivované zásadně pozitivními povahovými vlastnostmi obviněného. I z tohoto důvodu se obviněný domnívá, že soudy nižších stupňů nepostupovaly správně, když dospěly k závěru o jeho vině shora uvedeným přečinem.

9. K dovolání obviněného se vyjádřil státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), který k dovolacím námitkám obviněného uvedl, že lze přisvědčit části úvah, které obviněný směřuje k jednání pod bodem 2. výroku o vině. Obviněný byl nepochybně řidičem dopravního prostředku, který měl účast na dopravní nehodě (dokonce ji zavinil), při které níž došlo ke zranění dalších osob. Byl tak povinen poskytnout potřebnou pomoc, k čemuž státní zástupce poukazuje na rozhodnutí, uveřejněná pod č. 9/1967 Sb. rozh. tr., č. 4/1969 Sb. rozh. tr. a č. 37/1969 Sb. rozh. tr.

10. Státní zástupce přitom zastává názor, že s ohledem na situaci na místě dopravní nehody, její průběh a zejména následky bylo v podstatě jedinou objektivně možnou pomocí – vezme-li se v úvahu, že ani obviněný, ani svědci nedisponují lékařským vzděláním – telefonické přivolání nezbytné pomoci (policie, záchranné služby). Podle skutkových zjištění soudů nižších stupňů na místo nehody krátce po ní přijeli další svědci, kteří poté oznámili nehodu na telefonní linku tísňového volání č. 112. Jistě lze namítnout, že to mohl být právě obviněný, kdo by jako první přivolal pomoc policie či záchranné služby (to však spíše jen v předstihu vteřin či několika málo desítek vteřin před svědky). Nelze však pominout chaotickou situaci na místě nehody či znalkyní nevyložený šok obviněného (a samozřejmě stav obviněného, do kterého se ale před nehodou přivedl sám), kteréžto okolnosti bezesporu ovlivnily jeho schopnost racionálního uvažování a rychlé reakce na místě.

11. S ohledem na výše uvedené má státní zástupce za to, že právní kvalifikace skutku obviněného pod bodem 2. výroku o vině jako přečinu neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku v dané věci nepřicházela v úvahu. Vzhledem k tomu pak považuje za bezpředmětné vyjadřovat se k zásadě subsidiarity trestní represe.

III. Přípustnost dovolání

12. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání obviněného splňuje všechny formální i obsahové náležitosti.

IV. Důvodnost dovolání

13. Nejvyšší soud konstatuje, že po seznámení se s důvody napadených rozhodnutí, jakož i s obsahem spisového materiálu, neshledal podmínky pro vyhovění dovolání obviněného, a to i přesto, že část jeho dovolací argumentace odpovídala jím uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

14. Ke skutku uvedenému pod bodem 2. výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně, jenž byl právně kvalifikován jako přečin neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku, obviněný namítá, že napadená rozhodnutí spočívají jak na nesprávném právním posouzení skutku, tak i na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Tento závěr obviněný opírá jednak o tvrzení o nenaplnění znaku spočívajícího v „potřebné pomoci“ ve smyslu § 151 tr. zákoníku, k čemuž obsáhle připomíná jednotlivé skutkové okolnosti dané trestní věci, a dále se dovolává uplatnění zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku. Nejvyšší soud již nyní předesílá, že toliko tato část dovolací argumentace obviněného odpovídá jím uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

15. Co se týče skutkových tvrzení obviněného, na nichž buduje svůj závěr o nesprávném právním posouzení skutku, je třeba říci, že tato se částečně rozcházejí se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně (zvláště co do tvrzení o tom, že další osoby, které dorazily na místo dopravní nehody, byly lépe kvalifikovány k poskytnutí potřebné pomoci poškozenému D. Č., popřípadě že některá z těchto osob měla tvrdit, že je záchranářem). Soud prvního stupně totiž na základě svědeckých výpovědí neučinil žádný takový závěr a z obsahu spisu se ani nepodává. Právě naopak, na základě výpovědí svědků popisujících chování obviněného po nehodě dospěl soud ke zjištění, že obviněný byl bezprostředně po nehodě při vědomí a neutrpěl taková zranění, která by mu bránila v pomoci zraněným spolujezdcům, o které se však nijak nezajímal a žádnou aktivitu směřující k pomoci svědkovi J. S. a poškozenému D. Č. nevyvíjel, když veškerou svoji pozornost zaměřil na svého zraněného psa. Pokud jde o tvrzení obviněného, že ačkoliv v důsledku dopravní nehody (jakož i dalších skutečností) u něj v době spáchání činu nedošlo k vymizení rozpoznávacích a ovládacích schopností ve smyslu § 26 tr. zákoníku, avšak po nehodě nebyl v dobrém zdravotním stavu a mohl utrpět šok, pak je třeba zdůraznit, že této skutečnosti si byly soud prvního stupně i odvolací soud vědomy a následně ji i vzaly v úvahu. Na druhé straně však současně soud prvního stupně pečlivě a přesvědčivě vysvětlil, proč měl za to, že tento stav obviněného nijak nevylučoval jeho trestní odpovědnost. Naopak, podle skutkových zjištění soudu prvního stupně byl obviněný bezprostředně po nehodě při vědomí a neutrpěl taková poranění, která by mu bránila v pomoci jeho zraněným spolujezdcům.

16. Nejvyšší soud proto uzavírá, že ze skutkových zjištění soudu prvního stupně nelze dovodit závěr o tom, že by obviněný nebyl schopen poskytnout poškozenému D. Č. potřebnou pomoc ve smyslu § 151 tr. zákoníku (k výkladu daného pojmu se Nejvyšší soud podrobněji vysloví níže).

17. Na podkladě rekapitulovaných skutkových zjištění soudu prvního stupně tak Nejvyšší soud přistoupil k posouzení správnosti právní kvalifikace shora popsání skutku obviněného pod bodem 2. ve výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně. Již nyní však předesílá, že právní posouzení skutku soudem prvního stupně považuje za zcela odpovídající zjištěnému skutkovému stavu věci.

18. Přečin neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku spočívá v tom, že řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného.

19. Obviněný prostřednictvím svých dovolacích námitek zpochybňuje naplnění znaku spočívajícího v „potřebné pomoci“, s tím, že tato pomoc byla poskytnuta jinými osobami, které se následně dostavily na místo dopravní nehody a prostřednictvím tísňové linky č. 112 přivolaly rychlou lékařskou pomoc (přičemž s tvrzením obviněného, že tuto pomoc nebyl schopen poskytnout poškozenému D. Č. s ohledem na svůj zdravotní stav on sám, se Nejvyšší soud vypořádal výše).

20. Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu se podává, že pod pojmem „poskytnutí potřebné pomoci“ ve smyslu daného ustanovení je třeba rozumět takovou pomoc, která je potřebná k odvrácení, resp. k tomu, aby bylo zabráněno zvýšení nebezpečí smrti nebo další újmy na zdraví zraněné osoby. Došlo-li ke zranění za okolností a podmínek, z nichž i bez odborných znalostí lze usuzovat na vážné nebo životu nebezpečné zranění, je povinen řidič dopravního prostředku, který měl na nehodě účast, poskytnout okamžitě potřebnou pomoc, s výjimkou případu, kdy by poskytnutím pomoci vystavil sebe nebo někoho jiného nebezpečí pro život nebo zdraví (viz rozhodnutí uveřejněné pod č. 9/1967 Sb. rozh. tr.). Zároveň platí, že není-li poskytnutí takové pomoci řidičem, který měl účast na dopravní nehodě, potřebné (např. proto, že pomoc je zajištěna jinými kvalifikovanými osobami), nedopouští se řidič přečinu podle § 151 tr. zákoníku, ani když z místa dopravní nehody odjede, aniž by sám poskytl pomoc poškozené osobě (viz usnesení rozhodnutí uveřejněné pod č. 37/1969 Sb. rozh. tr.). Pokud jde o povahu potřebné pomoci, ta může podle

okolností případu záležet i v přivolání sanitního vozu nebo policisty (viz rozhodnutí uveřejněné pod č. 4/1969 Sb. rozh. tr.). Naopak jestliže řidič, který měl na nehodě účast, místo nehody opustí tím, že odjede, je neposkytnutí potřebné pomoci ve smyslu § 151 tr. zákoníku založeno jeho nečinností, která se projevuje jako neexistence aktivního jednání směřujícího k záchraně zraněného, případně ke zmírnění následků, které byly dopravní nehodou vyvolány (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. [8 Tdo 1400/2015](#)). Potřebnou pomocí ve smyslu daného ustanovení však není v případě dopravní nehody motorového vozidla pouhé odeslání automatické datové zprávy z havarovaného motorového vozidla, která z povahy věci obsahuje pouze informaci o dopravní nehodě, ale nikoli údaje o případných zraněních osob, jejichž povaha vyžaduje poskytnutí potřebné pomoci (srov. rozhodnutí uveřejněné pod č. 31/2020 Sb. rozh. tr.). Závěrem lze shrnout, že uvedený přečin je dokonán již okamžikem, kdy řidič dopravního prostředku úmyslně neposkytne po dopravní nehodě, na níž měl účast, potřebnou pomoc osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, pokud tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného. Pro spáchání tohoto přečinu není rozhodné, jaké důsledky mělo nesplnění této povinnosti pro postiženou osobu, ani zda pomoc mohl poskytnout někdo jiný.

21. Promítne-li Nejvyšší soud připomenuté judikaturní závěry do poměrů nyní projednávané trestní věci, pak musí konstatovat, že s dovolací argumentací obviněného, ale ani s argumentací státního zástupce, se nelze ztotožnit.

22. Je tomu tak proto, že podle skutkových zjištění soudu prvního stupně obviněný od okamžiku, kdy vystoupil z havarovaného vozidla (tj. bezprostředně po dopravní nehodě, kterou sám jakožto řidič motorového vozidla způsobil), až do chvíle, kdy byl z místa dopravní nehody odvezen jedním ze svědků spolu se svým psem k veterinárnímu ošetření, se nijak nezajímal o zdravotní stav svědka J. S., ani poškozeného D. Č. a nesnažil se jim zajistit jakoukoliv pomoc a místo toho zjišťoval zranění svého psa a snažil se zajistit jeho ošetření veterinárním lékařem. Pomine-li Nejvyšší soud skutečnost, že obviněný neučinil nic v tom smyslu, že by shora uvedeným osobám poskytl potřebnou pomoc, je pro posouzení jeho trestní odpovědnosti rovněž důležité, do jaké míry mělo význam následné přivolání rychlé lékařské pomoci svědkem D. R.

23. V tomto směru obviněný poukazuje na závěry rozhodnutí uveřejněného pod č. 37/1969 Sb. rozh. tr., k němuž je však třeba připomenout, že skutkové okolnosti zmíněné trestní věci byly do značné míry odlišné v tom směru, že poškozenému byla prakticky ihned poskytnuta potřebná pomoc osádkou náhodně projíždějící sanitky. Z uvedeného rozhodnutí se sice podává rovněž to, že „je nerozhodné, zda sanitní auto přijelo k nehodě náhodou, či zda bylo některým účastníkem silniční nehody přivoláno, neboť rozhodující je, aby se zraněnému dostalo potřebné pomoci“. Avšak z této situace nelze vyvozovat závěr, že následné přivolání lékařské pomoci třetí osobou vylučuje trestní odpovědnost obviněného jako řidiče dopravního prostředku ve smyslu § 151 tr. zákoníku, který od okamžiku, kdy vystoupil z havarovaného vozidla a zjevně byl schopen uvědomit si, že ve vozidle se mohou nacházet osoby, které s ohledem na svůj zdravotní stav vyžadují poskytnutí potřebné pomoci, až do přivolání lékařské pomoci (ve skutečnosti ale až do chvíle svého odjezdu z místa dopravní nehody) nevyvíjel naprosto žádnou aktivitu směřující k záchraně poškozeného, případně ke zmírnění následků, které byly dopravní nehodou vyvolány (srov. přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. [8 Tdo 1400/2015](#)). Jinými slovy obviněnému A. Č. není kladeno za vinu to, že sám nepřivolal rychlou lékařskou pomoc v situaci, kdy tak již činila jiná osoba, nýbrž to, že se přinejmenším do té doby nijak nezajímal o osud poškozeného, který se stále nacházel ve vozidle, značně zdeformovaném v důsledku dopravní nehody (oproti tomu však ještě předtím žádal o přivolání lékařské pomoci pro svého psa), a tedy mu, jakožto osobě, která při dopravní nehodě, na níž měl obviněný jako řidič dopravního prostředku účast (resp. ji sám způsobil), utrpěla újmu na zdraví, neposkytl potřebnou pomoc.

24. Nejvyšší soud dále zdůrazňuje, že každý případ je třeba posuzovat individuálně, s přihlédnutím k jeho jedinečným skutkovým okolnostem. V dané trestní věci je třeba akcentovat především

skutečnost, že k dopravní nehodě došlo v noci, vozidlo se nacházelo mimo vozovku v hůře přístupném terénu (viz výpověď svědka B. I., že musel spolu s dalšími svědky vytvořit de facto lidský řetěz, aby svědek D. R. mohl sestoupit k havarovanému vozidlu), svědci nehovořili česky (s výjimkou svědka D. R., který však nehovořil plynně) a tito zpočátku nevěděli, kolik osob se nacházelo v havarovaném vozidle a jaký je jejich zdravotní stav. Navíc ve chvíli, kdy svědek D. R. oznamoval nastalou událost na tísňové telefonní lince, obviněný naléhal na přivolání lékařské pomoci pro jeho psa a nijak se nesnažil kupř. objasnit svědkovi či operátorovi tísňové linky situaci na místě dopravní nehody, či zdravotní stav poškozeného D. Č. V takové situaci - kdy navíc svědek J. S., který měl rovněž účast na dopravní nehodě, byl (podle výpovědi svědků na rozdíl od obviněného) zjevně v šoku - však byla aktivní činnost (případně alespoň součinnost) obviněného směřující k poskytnutí potřebné pomoci poškozenému D. Č. o to potřebnější.

25. Pro bližší objasnění svého závěru o správnosti právního posouzení jednání obviněného jako přečinu neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku Nejvyšší soud pouze dodává, že otázkou schopnosti obviněného bezprostředně po nehodě racionálně uvažovat - a to i navzdory případnému šoku - se zabýval soud prvního stupně v odůvodnění svého rozsudku (s tímto závěrem se následně ztotožnil i soud odvolací v odůvodnění svého rozsudku), přičemž dospěl k závěru, že obviněný nebyl v tomto směru nijak indisponován.

26. Pokud jde o obviněným zmiňované ustanovení § 12 odst. 2 tr. zákoníku a související zásadu subsidiarity trestní represe, pak je třeba říci, že shora popsané jednání zcela nepochybně odpovídá z hlediska dolní hranice trestnosti běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty (k tomu viz stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu uveřejněné pod č. 26/2013-II. Sb. rozh. tr.). Je tomu tak proto, že ačkoliv nešlo o „typický příklad“ ujetí řidiče dopravního prostředku od dopravní nehody, kterou sám způsobil a při níž došlo k újmě na zdraví, společenská škodlivost jednání obviněného je zvyšována především skutečnostmi uvedenými výše pod bodem 24., za nichž bylo jeho aktivní přispění k zajištění potřebné pomoci poškozenému D. Č. o to více potřebné. Ani tuto námitku obviněného tak Nejvyšší soud nevyhodnotil jako důvodnou.

27. Nejvyšší soud po přezkoumání všech dovolacích námitek obviněného A. Č., konstatuje, že tyto buď nelze vůbec podřadit pod jím uplatněný, ale ani žádný jiný, zákonný dovolací důvod, popřípadě jde o námitky zjevně neopodstatněné (ve vztahu k právní kvalifikaci skutku jednání pod bodem 2. výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně). Proto Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání obviněného jako zjevně neopodstatněné.